

arkki

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan liite

Lähde ehdolle
seurakuntavaalit 2026

Liitteen sivu 2

Tekoäly tarjoaa älyä nappia painamalla
– viisaus hankitaan yhä itse

Liitteen sivu 4

Viestintäpappi
ei tavoittele täydellisyyttä

Liitteen sivu 8

Tulevat seurakuntavaalit kutsuvat – lähde ehdolle rakentamaan yhteistä tulevaisuutta

Seurakuntavaalit lähestyvät jälleen, ja niiden myötä avautuu tärkeä mahdollisuus vaikuttaa oman seurakuntamme suuntaan. Vaalit ovat kutsu osallistua, kantaa vastuuta ja tuoda omat lahjansa yhteiseen käyttöön.

Miten ehdokasasettelu etenee?

Ehdokkaaksi voi asettua jokainen konfirmoitu, 18 vuotta täyttänyt seurakunnan jäsen. Ehdokkaita asetetaan valitsijayhdistysten kautta: kuka tahansa pienikin ryhmä voi perustaa oman valitsijayhdistyksensä, joka nimeää ehdokkaat ja kokoa taustalleen kannatusjoukon. Käytännössä tämä tarkoittaa, että mukaan lähteminen on hyvin matalan kynnyksen prosessi. Tarvitaan aito halu olla mukana, muutama innostunut tukija ja seurakunnan vaalilautakunnan ohjeet, ja olet mukana rakentamassa tulevaisuutta.

Mitä seurakuntavaltuutetut tekevät?

Valtuuston jäsenen tehtävä on olla seurakunnan korvat, silmät ja sydän. Valtuutetut päättävät taloudesta, toiminnan suurista linjauksista ja henkilöstöresursseista. He kartoittavat seurakuntalaisten toiveita ja tarpeita, luovat suuntaviivoja ja tekevät päätöksiä, joilla on vaikutusta niin arkeen, juhlaan kuin koko seurakunnan hyvinvointiin. Valtuutetun tehtävässä korostuu yhteistyö, kuunteleminen ja keskusteleminen.

Miksi vaalit ovat merkitykselliset?

Seurakunta on yhteisö, jonka voima syntyy moninaisuudesta. Siksi on tärkeää, että kirkkovaltuustossa ja kirkkoneuvostossa kuuluu eri ikäisten ja eritaustaisten seurakuntalaisten ääni. Kun ehdokasjoukko on laaja ja monipuolinen, syntyy päätöksentekoon rikkaampi näkökulma, ja seurakunnasta tulee aidosti kaikkien yhteinen.

Ehdolle lähteminen ei vaadi erityistietoa tai kokemusta. Se vaatii sydäntä: halua kuunnella, huolehtia ja viedä asioita eteenpäin. Juuri siksi toivon, että mahdollisimman moni pohtisi, voisiko tämä vaalivuosi olla sinun vuotesi. Ehkä haluat vahvistaa seurakunnan avointa ilmapiiriä tai pitää huolta läsnäolon ja lähimmäisenrakkauden perinteistä? Juuri sinun äänesi voi olla se, joka tuo jotakin uutta ja tärkeää yhteiseen pohdintaan.

Lähde mukaan – seurakunta tarvitsee sinua

Seurakuntavaalit ovat ennen kaikkea mahdollisuus. Mahdollisuus vaikuttaa, mahdollisuus vahvistaa yhteisöllisyyttä ja mahdollisuus elää todeksi sitä, että seurakunta on meitä varten, ja me seurakuntaa varten.

Lämpimästi tervetuloa mukaan ehdolle tai tukijaksi. Yhdessä rakennamme seurakuntaa, joka on juurtunut perinteeseen, mutta katsoo rohkeasti tulevaisuuteen.

Arja Huuskonen
Tuomiorovasti

Ympäristövastuu osana seurakunnan viestintää

TEKSTI: Tuomas Aho KUVITUKSET: Tuuli Paasonen

Viestinnän asiantuntija Anne-Maarit Parkkola

Anne-Maarit Parkkola, millä tavoin ympäristövastuu näkyy viestinnän asiantuntijan päivittäisessä työssä?

Viestinnässä ympäristökysymykset pyritään tuomaan osaksi päivittäistä viestintää. Niitä nostetaan esiin aina, kun aihe tarjoaa siihen luontevan mahdollisuuden. Esimerkiksi tämän liitteen tekoälyä käsittelevässä jutussa tuodaan esiin teknologian hyötyjen lisäksi myös sen ympäristövaikutuksia.

Miten kestävät valinnat vaikuttavat viestinnän suunnitteluun ja toteutukseen?

Kestävät valinnat ohjaavat materiaalien ja työskentelytapojen valintaa kohti ympäristöystävällisempiä ratkaisuja. Viestinnässä tämä tarkoittaa esimerkiksi pa-

perinkulutuksen vähentämistä ja harkintaa digitaalisten työkalujen käytössä, esimerkiksi tarpeettoman geneerisen tekoälyn käyttöä pyrimme välttämään. Toimistomateriaalien hankkimisessa otamme huomioon ekologisuuden, viimeispänä vaihdoimme kertakäyttöiset paristot uudelleen ladattaviin paristoihin.

Viestintään kuuluu myös paljon liikkumista sekä Mikkelin taajama-alueella, että alueseurakunnissa. Kuinka autoilusta aiheutuvat päästöt saadaan pidettyä kurissa?

Pyrimme yhdistämään matkoihin aina monta asiaa, esimerkiksi kokouksen, haastattelun ja kuvauksen ja kuljemme aina kimppakyydillä. Näin matkojen määrä vähenee ja kaupanpäälle tulee mukavaa matkaseuraa.

Viestintäsuunnittelija Tuuli Paasonen

Tuuli Paasonen, kuinka ympäristöasiat, kuten kierrätys, energiatehokkuus ja muut kestävän kehityksen periaatteet näkyvät viestintäsuunnittelijan päivittäisessä työssä?

Suunnittelupuolella ympäristöasiat nousevat esiin erityisesti erilaisia logomerkattuja tuotteita ja aineistoja suunnittelussa ja hankkiessa. Suosimme ekologiaa ja paikallisia vaihtoehtoja sekä harkitsemme tarkkaan kaikkia hankinnat laitteistoista painomateriaaleihin myös ympäristöasioiden näkökulmasta.

Olemme ympäristödiplomiseurakunta ja näin oikeutettu käyttämään myös siihen liittyvää logoa seurakuntamme ympäristöviestinnässä.

Päivittäisessä työssäni ympäristöasiat näyttäytyvät toki myös viestinnän toimintojen oikeaoppisena laitteluna.

Millä eri viestinnän keinoilla seurakunta voi tuoda esiin ympäristövastuuta ja kestävän kehityksen periaatteita?

Asiaa tulee pitää esillä säännöllisesti kaikissa seurakuntamme viestinnän kanavissa aina printtipuolen Arki-liitteestä ja seurakuntalehti Polusta verkkosivuihimme ja sosiaaliseen mediaan. Viestimme Luomu-voitoista, ympäristödiplomiasioista ja muista merkittävistä saavutuksista ja tavoitteistamme laajasti, laadukkaasti ja saavutettavasti, unohtamatta arjen ympäristöasioiden aktiivista esilletuomista.

ASETU EHDOLLE SEURAKUNTAVAALEIHIN

Voit asettua ehdolle 15.9.2026 klo 16 mennessä, jos olet konfirmoitu Suomen evankelisluterilaisen kirkon jäsen ja olet täyttänyt 18-vuotta viimeistään 15.11.2026.

Lisätietoja ehdolle asettumisesta saat seurakuntapalveluista seurakuntapalvelut.mikkeli@evl.fi tai p. 0400 143 280.

MIKKELIN
TUOMIOKIRKKO-
SEURAKUNTA

Luvassa aiheita maan ja taivaan väliltä!

Tervetuloa Olli ja Petteri -pappien seuraan kuuntelemaan Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan *Hengessä mukana* -podcastia Spotifyssa.

MIKKELIN
TUOMIOKIRKKO-
SEURAKUNTA

Tekoäly tarjoaa älyä nappia painamalla – viisaus hankitaan yhä itse

Tekoäly on tullut arkeemme vauhdilla ja se herättää meissä suomalaisissa ennen kaikkea uteliaisuutta, mutta myös huolta, hämmennystä ja innostusta. Olemmekin uuden äärellä, matkalla kohti jotakin, jonka suuntaa emme vielä täysin näe. Tämän suunnan miettimisen äärelle kokoonnuttiin myös evankelis-luterilaisen kirkon Heräys!-seminaarissa, jossa pohdittiin miten tekoäly vaikuttaa meihin ja ympäristöömme.

TEKSTI: Anne-Maarit Parkkola KUVITUS: Ilja Karsikas

Tekoäly helpottaa arkea monin tavoin. Se toimii tiedonlähteenä, ajatustemme sparraajana ja kielenkääntäjänä. Palasin juuri lomamatkalta, jossa tutustuin menneeseen aikaan raunioiden äärellä. Aina en tiennyt mitä silmieni edessä oli ja tätä ääneenkin välillä pohdin. Lapseni kuuli pohdintani ja alkoi kertoa edessä olevan rakennuksen historiasta ja alkuperäisestä käyttötarkoituksesta. Hän oli ottanut kuvan rakennuksesta ja kysynyt asiaa tekoälyltä. Albaniassa taas on menty tekoälyn käyttöönottamisessa jo niin pitkälle, että siellä julkisista hankinnoista vastaa tekoälyministeri. Esi-merkeistä näkyy, miten nopeasti ja yllättävästikin tekoäly on sulautumassa osaksi arjen rakenteita.

Juuri tämän takia onkin tärkeää muokkaa ympäristöämme ja meitä ja miten varmistaa, että kaikki pääsevät mukaan tekoälyn hyötyihin. Nämä ovat kysymyksiä, jotka puhuttivat myös Heräys!-seminaarissa.

Ilman tekoälyn käyttöä ei synny osaamista

Heräys!-seminaarissa vallitsi vahva yhteisymmärrys siitä, että tekoäly muuttaa yhteiskuntaa nopeasti. Tekoälynkin takana on kuitenkin ihminen, joten on meidän vastuulamme suunnata muutosta sekä varmistaa kaikkien pysyminen kehityksessä mukana.

Niin kuin monen muunkin asian kohdalla, myöskaan tekoälyn käyttöä ei opi, jos ei sitä käytä. Seminarissa korostettiinkin niin käytön rohkeaa kokeilua kuin koulutuksenkin merkitystä.

-Jokaisella tulisi olla mahdollisuus saada tarvittavat digitaaliset taidot käyttäen tekoälyä ja kykyä arvioida tekoälyn tuottamaa tietoa, totesi myös Euroopan parlamentin varapuheenjohtaja **Henna Virkkunen**.

Tekoälyyn voi tutustua ilmaisversioiden avulla, mutta suurempi käyttö vaatii jo maksullista lisenssiä. **Risto Siilasmaa** WithSecu-

relta kuitenkin painotti, että varsinkin yritystasolla tekoälyn käyttöönottoon tarvitaan muutakin kuin lisenssi, käytöllä tulisi olla visio ja tätä visiota tulisi myös johdattaa.

Jukka Lähdesmaa sosiaali- ja terveysministeriöstä kuitenkin muistutti, että vaikka tekoälyn käytössä on monia hyviä puolia niin yhteiskunnassa pitää pystyä elämään vaikkei tekoälyä käytäisikään.

Luottamus on avain tekoälyn käyttöönottoon

Tekoälyn laajemmassa käyttöönotossa turvallisuus ja luotettavuus ovat avainasemassa, sillä ne vaikuttavat siihen, uskaltavatko ihmiset ylipäättään kokeilla uusia toimintatapoja. Lähes jokainen meistä on jo kohdannut esimerkkejä tekoälyn tuottamista kuvista tai videoista, jotka näyttävät niin aidoilta, että niiden erottaminen todellisista voi olla vaikeaa. Tämä herättää aiheel-

lisen kysymyksen, mikä digiympäristössämme on enää totta? Tämän takia tarvitsemme paitsi digitaalisia taitoja, myös sääntelyä.

Virkkunen pitääkin tärkeänä, että tekoäly ei vaaranna ihmisten turvallisuutta, perusoikeuksia tai terveyttä. Tämän takia EU säätelee tekoälyn käyttöä erityisen tarkasti tilanteissa, joissa päätetään ihmisille isoista asioista kuten terveydestä, opintopaikoista tai lainoista.

Tekoäly auttaa, mutta ihmisen pitää silti oppia mokaamaan

Tekoälyä hyödynnetään monissa yhteiskunnan palveluissa ja niiden osalta sen käyttöä myös valvotaan. Arjen tekoälyn rooli on toisenlainen. Arjessa tekoäly toimii pikeminkin henkilökohtaisena apurina, kun pyydämme sen tekemään tiivistelmiä tai kyselemme tietoja ja neuvoja. Yksi merkittävimpiä generatiivisen tekoälyn käyttökohteita viime

M365 Copilot -tekoälyn luoma kuvitus kehotuksesta: Luo kuvituskuva seuraavasta (artikkelin) tekstistä.

vuonna oli elämän hallinnan ja merkityksen etsiminen. Mutta voiko jatkuva vuorovaikutus tekoälyn kanssa muokata inhimillisiä taitojamme ja tapojamme kohdata maailmaa?

Katri Saarikivi FINSICI-tutkimushankkeesta on huolissaan ihmisten päättelykyvyn heikentymisestä tekoälyaikana. Hän erottaa älyn ja järjen toisistaan. Älyn kohdalla tekoäly on luultavasti mennyt ihmisen ohi, mutta ihmisellä on järki, mitä tekoälyltä ei ainakaan toistaiseksi vielä löydy.

-Järjellä suuntaamme älyn toimintaa ja ymmärrämme maailmaa. Ajattelutaitoja tulee kuitenkin tree-

nata, joten välillä kannattaa vähän pinnistellä ja käyttää järkeä, vaikka nappia painamalla saakin älykääst tietoa, Saarikivi kehotti.

Vielä toistaiseksi ihminen on kuitenkin edelleen kekseliäs. Olemme esimerkiksi keksineet, että voimme ulkoistaa hankalat keskustelut tekoälylle. Mutta onko se järkevää? Saarikiven ja organisaatiopsykologi **Jaakko Sahimaan** mielestä ei. Erityisesti oppimisen näkökulmasta ihmisen on tärkeä kohdata vaikeita tilanteita ja tehdä välillä myös virheitä. Sahimaan mukaan tarvitsemekin tilaa, jossa voimme harjoitella näitä taitoja turvallisesti, tehdä mokia ja

oppia niistä – ilman että ulkoistamme kaikkea haastavaa tekoälylle.

Näyttääkin siltä, että välillä kannattaa astua ulos tekoälykuplasta, kohdata ihmisiä ja uskaltaa myös mokaata. Tekoälyn käytössäkin kannattaa käyttää myös omaa ajattelua ja järkeä.

Tekoälyn ympäristövaikutukset haastavat pohtimaan sen käyttöä

Tekoäly ratkoo monia arjen ongelmia, mutta samalla tekoälyn ympäristövaikutukset herättävät huolta. Erityisesti sähkön ja veden kulutus ovat nousseet keskusteluun.

Voimme helposti ajatella, että yksi kysymys tekoälylle ei kuluta juuriakaan sähköä, ja olemme siinä myös oikeassa. Ongelma onkin, että kyselyjä tehdään maailmanlaajuisesti paljon ja määrä kasvaa.

-Kannattaakin aina harkita onko kaikki tekoälyn käyttö aina tarpeellista, kehotti Helsingin yliopiston tietojenkäsittelytieteen laitoksen professori **Laura Ruotsalainen**.

Paljon vettä taas tarvitaan datakeskusten koneiden jäähdytykseen. Tämän ratkaisemisessa on vielä paljon tehtävää, mutta parannuksiakin on näkyvissä. Datakeskusten energiantarvetta voidaan vähentää esimerkiksi rakentamalla järjestelmiä, joissa hukkalämpö voidaan ohjata lämpöverkkoon.

Tekoäly auttaa, mutta ihminen tekee valinnat

Tekoäly on jo kaikkialla, eikä tämäkään artikkeli ole syntynyt ilman sitä. Tässä artikkelissa olen hyödyntänyt parissa kohtaa tekoälyä tekstin muotoilun hiomisessa. Yhdessä kirjoitusvaiheessa jumituin etenemisessäni ja pyysin tekoälyltä ehdotuksia päästäkseni eteenpäin. Tekoäly auttoi jatkamaan, vaikka lopulliseen versioon tekoälyn ehdotus ei päätyntäkään.

Tekoäly onkin työkalu, jota auttaa, nopeuttaa ja vie meitä eteenpäin monissa asioissa. Meidän tulee kuitenkin päättää se suunta, johon olemme menossa. Tämän takia Heräys!-seminaarin kaltaiset tapahtumat ovat foorumeita pysähtyä miettimään mitä me oikeasti tekoälyltä haluamme.

1.

2.

Tekoälyn käyttö mikkelin tuomiokirkkoseurakunnassa

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunta ei yleensä käytä tekoälyllä tehtyjä tekstejä tai kuvia. Jos tekoälyä on käytetty oleellisesti, niin siitä on aina merkintä. Tämän aukeaman jutun kuvituksessa olemme kuitenkin tehneet poikkeuksen kuvien teossa tekoälyn avulla. Annoimme sekä kuvittaja **Ilja Karsikkaalle**, että M365 Copilot -tekoälylle tämän artikkelin tekstiä ja pyysimme kumpaakin kuvittamaan artikkelin. Lopputuloksen voi nähdä artikkelin kuvituksesta.

Käy äänestämässä somekyselyssämme!

Pyysimme M365 Copilot -tekoälyä luomaan meille myös kuvan Mikkelin tuomiokirkosta ilmasta käsin kuvattuna (kuva 2) verrokiksi ammattikuvaajan ottamalle ilmakuvulle (kuva 1). Pidätkö sinä enemmän tekoälyn vai ihmisen toteuttamista kuvista? Mitä mieltä yleensä olet tekoälyllä luoduista kuvista? Käy äänestämässä näistä tuomiokirkon kuvaversioista sinulle mieluisinta versiota Facebook-profilissamme (**Mikkelin tuomiokirkkoseurakunta**) ja osallistu kommentteissa siihen liittyvään keskusteluun.

Anttola

*Maihtaisia
seurakuntakesästä*

**Päivämusiikit
Puumalan kirkossa:**

Keskiviikkoisin klo 12.00
Päivämusiikeissa kuullaan joka
viikko eri artistin musiikkia koko
heinäkuun ajan.

Tiekirkot avoinna:

Seurakunnassamme on kesällä
2026 auki kaksi tiekirkkoa,
Puumalan kirkko sekä Mikkelin
Pitäjänkirkko. Kirkoissa paikalla
opas, tarkemmat aukioloajat
tarkentuvat lähempänä kesää.

Toridiakonit ja -papit:

Toripapit ja -diakonit ovat taas
tuttuun tapaan tavattavissa
torstaisin Mikkelin hallitustorilla
kesä-heinäkuussa. Toridiakonit
päivystävät torilla klo 10-12.00 ja
toripapit puolestaan klo 12-14.00.
Tervetuloa juttelemaan pidemminkin
tai vaihtamaan vaikka vain
muutama sana!

Lisää tapahtumia ja lisätietoja näistä
tilaisuuksista löydät:
mikkelinluomikirkkoseurakunta.fi

Viestintäpapin päivä

TEKSTI: Petteri Kilpeläinen
KUVITUS: Tuuli Paasonen

Olen Pitäjänkirkossa jo varhain sunnuntaiaamuna. Vedän piuhuja alttarille ja urkuparvelle. Pystytän kamerat telineisiinsä. Testaan tulevan lähetyksen äänet pariinkin kertaan. Mielessäni on pieni jännitys, että onnistuuko jumalanpalvelusstriimi tällä kertaa. Huoli on aiheellinen, sillä tekniikkaan on pesiytynyt jokin kummallinen vika, josta aina luullaan pääsevämme eroon, mutta silti usein se aktivoituu striimin puolivälin jälkeen. Vähän ajan päästä viestintäassistentti **Marjukka** tulee tonteille ja alkaa säätää kameroita. Ja niinhän siinä sitten lopulta käy, että kuvauksista selvittää vain 50-prosenttisesti, kun ääni alkaa taas temppuilla. Harmittaa seurakuntalaisten puolesta, jotka osallistuvat kotoa käsin klo 10 messuun. Kun striimitiimi ei ole täysin ammattilainen, jälkikin on aina vähän sen näköistä. Kärsivällisyyttä vaaditaan niin ruudun äärellä olijoilta kuin tekijöiltäkin.

Kärsivällisyys ja tyyni mieli ovatkin ehkä parhaimpia työkaluja viestintäpapin työssä. Harmitus iskee kirkossa, kun homma ei toimi, mutta sähköisessä viestinnässä levollista mieltä tarvitaan muutenkin. Somessa tunteet kuumenevat ja on syytä hengitellä aina vähän ensin syvään ennen kuin vastaa niihin vähän jyrkempiin kommentteihin. Toki niidenkin taustalla on monenlaisia motiiveja. Troilleihin pitää suhtautua eri tavalla kuin huolestuneisiin kanssa-

somettajiin. Pääsääntöisesti keskustelut pysyvät seurakuntaa rakentavina.

En tee viestinnällistä työtä kokopäiväisesti vaan osana muuta työsarkaani. Usein se tarkoittaa sitä, että päivystän seurakunnan sometileillä Facebookissa ja Instagramissa sekä videoon ja podcasteihin keskittyvillä tileillä Youtubessa ja Spotifyssa. Saatan aloittaa aamuni sillä, että käyn katsomassa, mitä kommentteja ja keskusteluja tileillä on tapahtunut. Yksi osa viestintäpapin työtä on siis myös messustriimien tekeminen, jotka tosin tällä hetkellä ovat varsin satunnaisia. Ja tietenkin sitten on audio-video-materiaalin tuottaminen, jota olen ollut osaltani tekemässä seurakunnassa jo monien vuosien ajan. Välillä työpäivään kuuluu hassun asun päälle pukeminen ja kameran edessä keikkuminen tai vaikka ihan peruspapin puvussa. Välil-

lä mennään toisten kanssa kaupungin kaduille, taajamien raiteille tai jopa metsiin ja muihin maastoihin kuvaamaan somevideosarjoja. Välillä istun studiossa **Olli**-papin kanssa ja nauhoitamme jaksoja Hengessä mukana -podcastiin. Ja sitten on tietenkin se aikaa vievä työ tietokoneen ääressä, kun videoita editoi, tekstittää, tekee niihin musiikkia ja muuta.

Viestintäpapin työ on siis melko monipuolista. Mottoni on aina ollut: Mitään en osaa, mutta teen silti. Täydellisyyteen ei ole tarvetta pyrkiä, vaan viestijöinäkin saadaan olla erehtyväisiä ja vajaakykyisiä. Suoraa palautetta on aina mukava saada ja siihen kannustan kaikkia. Parasta se on kasvotusten, koska netin maailmassa niin helposti ammutaan puslista ja syljetään vihaisia kommentteja, jotka sitten myöhemmin kaduttavat.

432

Seurakunnassamme järjestettiin viime vuonna 19 rippikoululeiriä, joihin osallistui yhteensä 432 nuorta.

Rippikoulu kerää ikäluokan yhteen. Mikkelin ja Puumalan alueella rippikoulussa kävi vuoden ikäluokasta yli 80 %. Rippikoulu merkitseekin monelle nuorelle paljon ja jättää pysyviä muistoja.

”Rippikoulu oli elämän parasta aikaa”

Emma Kuusisto, 21 v.

KUVAT: Marjukka Lehtomäki, iStock